

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român,
Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Cont nr. 49.8.01

Credința noastră

30. Sfânta Liturghie (II)

Spre a înțelege Sfânta Liturghie și momentele mai însemnate ale ei, trebuie să cunoaștem ce reprezintă rugăciunile și acțiunile liturgice săvârșite de preot, însoțite de evlavie și participarea credincioșilor. În general putem spune că Sfânta Liturghie ne pune în față întreaga viață a Mîntuitorului, de la nașterea în Betleem pînă la înălțarea la cer. Ea totodată e jertfa pe care Iisus a adus-o pe cruce și care se prelungește peste veacuri în Biserica Sa. Tot la Sfânta Liturghie ne împărtășim cu Trupul și Sângele Domnului, așa cum au fost împărtășii Sfinții Apostoli de Mîntuitorul la Cina cea de Taină.

La Sfânta Liturghie ia parte Biserica întreagă, cea pămîntească și cea cerească (văzută și nevăzută), și Iisus Hristos însuși este marele Arhiereu care o săvârșește și în ceruri și pe pămînt (aici prin arhiereii și preoții). Știm însă că numai către Sfinții Apostoli a zis Domnul la Cina cea de Taină: „Aceasta să o faceți întru pomenirea mea” (Luca 22, 19) și că Sfinții Apostoli au lăsat ca urmași pe episcopi (arhiereii) și preoți, ca numai ei să continue a săvârși din generație în generație Sfânta Liturghie „pînă la sfîrșitul veacurilor”. Această mare și negrăită slujire cere de la sfinții slujitori ai altarului o viață și evlavie deosebită, o pregătire specială înainte de a începe Sf. Liturghie și înveșmîntarea în odăjdiile cuvenite.

Îmbrăcat în reverendă (care se aseamănă cu îmbrăcămintea obișnuită pe vremea Mîntuitorului în Țara Sfîntă), preotul se înveșmîntează în sfintele odăjdii: stiharul, epitrahilul (patrafirul), mînecețele, brîul și felonul, robind rugăciunile de binecuvîntare a lor. Diaconul se îmbracă în stihar, mînecețe și orar. Încă în Vechiul Testament, Dumnezeu a poruncit ca arhiereul și preotul, cînd slujesc în templu, să aibă veșmînte speciale, ca semn că au o chemare, o slujire deosebită (Levitic 19; Levitic 8). Sf. Apostol Pavel (II Timotei 4, 13) cere să i se aducă felonul. Astfel și în bisericile creștine arhiereii, preoții (și diaconii) slujesc cu veșmînte sfințite, căci stau în fața lui Dumnezeu, slujesc la altarul Domnului și Hristos însuși este cel ce lucrează prin ei. Forma de cruce a stiharului ne amintește patimile Mîntuitorului și giulgiul în care a fost înveșmîntat Domnul în mormînt. E „veșmîntul mîntuirii”. Stiharul închipuie și pe îngerii de la mormînt și de la înălțarea la cer a Domnului (Luca 24, 4; Faptele Apostolilor 1,10). El cheamă pe preot la o viață vrednică de slujirea sa. Mînecețele ne aduc aminte că Iisus a fost legat de ostași și slujitori cînd l-au prins în Grădina Ghetsemani (Ioan 18, 12). Ele arată și puterea lui Dumnezeu (mîna e semnul puterii) care întărește mîinile preotului spre dreaptă slujire și spre împlinirea poruncilor Domnului. Epitrahilul (patrafirul) înseamnă harul pe care Dumnezeu îl „varsă peste preoții Săi” și închipuie jugul lui Hristos, pe care preotul trebuie să-l poarte cu smerenie (Matei 11, 29—30). Brîul arată că Dumnezeu „încinge cu putere” dumnezeiască pe preot, să slujească și să viețuiască într-un neprihănire. El închipuie ștergarul cu care s-a încins Mîntuitorul la spălarea picioarelor Sf. Apostoli, pildă sfințită de slujire, pe care au urmat-o Sf. Apostoli și trebuie s-o urmeze și preotul (Ioan 13, 4—5, 12—17). Felonul amintește de „blamida roșie”, în care soldații lui Pilat au îmbrăcat pe Iisus după ce Pilat l-a dat spre răstignire (Matei 27, 26—28). El înseamnă și purtarea de grijă a lui Dumnezeu cea atotcuprinzătoare și îmbrăcarea într-un dreptate (sfințenie) a preoților Domnului.

Arhiereul are sf. odăjdii preoțești, cu deosebire că în loc de felon are sacos (care închipuie „blamida roșie”, ca și felonul) și în plus omoforul, epigonatul, mantia, cîrja etc. Omoforul înfățișează pe Iisus Hristos — arhiereul cel mare, care a luat asupra Sa Crucea și a luat pe umerii Lui „oaia cea rătăcită” mîntuindu-o; omoforul cheamă pe arhiereu să fie vrednic de slujirea arhierească. Epigonatul înseamnă „sabia dubului”, care e cuvîntul lui Dumnezeu. Mantia închipuie bogăția harului dumnezeiesc și a dreptei învățături revărsată asupra preoților și credincioșilor. Mitra arhiereului reprezintă cununa de spini a Mîntuitorului și mărirea dumnezeiască la care Iisus a fost înălțat, dar și puterea și demnitatea primită de arhiereu de la Iisus Hristos. Cîrja este toiagul lui Aaron, semnul lui Hristos, Păstorul cel bun, care a încredințat pe arhiereu ca păstor al turmei pe care o cîrmuiește etc.

Îmbrăcați în sfintele odăjdii, după rînduiala dumnezeiască și bisericească, și arhiereul și preotul închipuie pe Hristos, căci Hristos este Preotul, e Arhiereul care aduce jertfa Sa mîntuitoare și revărsă harul Său prin arhiereii și preoții Bisericii. Astfel încep ei Sfânta Liturghie.

Sfânta Liturghie are trei părți: Proscomidia, Liturghia celor chemați (catehumenilor) și Liturghia celor credincioși. Proscomidia este pregătirea sau punerea înainte a cinstitelor daruri (pîine și vin), pe care o face preotul în vremea Utreniei la proscomidier (partea de nord a altarului). Împărțirea în Liturghia celor chemați și Liturghia credincioșilor s-a făcut în primele veacuri, cînd, fiind puțini creștini, erau primiți la Sf. Liturghie și cei ce nu erau creștini, dar doreau să cunoască Evanghelia Domnului și să devină credincioși. Ei luau parte (împreună cu credincioșii) la Liturghia catehumenilor, unde ascultau Apostolul și Evanghelia și predica de învățătură, ca să plece din Biserică la cuvintele: „Cei chemați ieșiți... ca nimeni din cei chemați să nu rămîna”.

După ce catehumenii ieșeau, începea Liturghia credincioșilor, cu cuvintele: „Cîți sîntem credincioși, iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm”.

Cum însă după secolele de la începutul creștinismului s-a ajuns ca în anumite părți toți să fie creștini, nu s-a mai făcut deosebire între fiii Bisericii. Toți stăteau la Sf. Liturghie de la început pînă la sfîrșit, cum stau și astăzi. Cuvintele: „Cîți sînteți chemați ieșiți” sînt numai o amintire a ceea ce a fost altădată. Totuși Biserica a păstrat împărțirea de la început. Aceasta nu numai ca să ne aducem aminte de vrednicia primilor creștini, ci ca să ne umilim în inimile noastre în fața Domnului, în fața sfîntului altar, să ne gîndim că sîntem nevrednici a sta în fața lui Iisus, a lua parte la marea taină a prefacerii pîinii și vinului în Trupul și Sângele Domnului și a ne împărtăși. Căci la altarul Domnului, toți — și arhiereul, și preotul, și diaconul, și credincioșii — nu pot mărturisii decît că sînt nevrednici să primească pe Hristos și că dacă Iisus Hristos ne primește, este nu pentru vreo vrednicie de-a noastră, ci pentru dragostea Lui cea nemărginită. De aceea mărturisim cu Sfîntul Apostol Pavel, că — oricît am fi lucrat, orice vrednicii am avea — sîntem ceea ce sîntem — nu prin vrednicia noastră — ci prin harul lui Dumnezeu, cel ce este cu noi și în noi (I Corinteni 15, 10).

† NICOLAE

Mitropolitul Ardealului

La șapte decenii

La 29 iunie 1972, P. C. prot. stavr. Tr. Belascu, actualul vicar administrativ al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Sibiu, a împlinit frumoasa vîrstă de 70 de ani.

Evenimentul a fost subliniat în cadrul ședinței Permanenței Consiliului arhiepiscopesc, ținută în 28 iunie 1972, cu care prilej I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a făcut un scurt bilanț al activității P. C. vicar Tr. Belascu, arătînd între altele că, punîndu-se în slujba înfăptuirii actului Reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania din 1948, P. C. Sa „a devenit o figură de seamă în Biserica noastră ortodoxă”. „Numele P. C. Voastre — spune I. P. S. Mitropolit, adresîndu-se P. C. vicar Tr. Belascu — s-a întipărit în conștiința Bisericii străbune și a credincioșilor noștri”.

Această cinstire — continuă I. P. S. Sa — se temeinicește și pe faptul că după 1948 P. C. Sa a lucrat pentru desăvîrșirea unității noastre bisericești.

I. P. S. Mitropolit Nicolae a reliefat de asemenea activitatea predicatorială a P. C. vicar, în Catedrala mitropolitană, la sfințiri de biserici și vizitații canonice, conferințe de orientare, activitatea obștească ca deputat județean, deputat în Adunarea națională bisericească, activitatea ecumenistă etc., în toate acestea avînd mereu viu simțul actualității, al deschiderii spre elementele noi pe care viața le scoate înainte.

Răspunzînd, P. C. vicar Tr. Belascu a mulțumit I. P. S. Sale pentru gîndurile calde care i-au fost exprimate în aceste momente solemne. Evocă apoi zilele providențiale din 1948, precum și cei 24 de ani trăiți în sinul Bisericii străbune, timp în care s-a străduit să descifreze mereu poruncile majore ale zilelor noastre, interesele supreme ale Bisericii și Patriei.

Doresc să vă mărturisesc în acest moment solemn — spune P. C. Sa — că și atunci cînd nu eram în Biserica mamă am văzut viața așa cum mi-a fost sădită în suflet de mama mea, care era ortodoxă, căutînd să am raporturi frățești cu preoții vechi ortodocși.

Promit să rămîn pe această linie de slujire a Bisericii noastre Ortodoxe Române și a dragostei de Patrie”.

Tot cu acest prilej, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a înmînat P. C. vicar Tr. Belascu un act omagial, din care încreștam următorul text. „Cu prilejul împlinirii vîrstei de 70 de ani, Vă rog să primiți — din partea Noastră, a clerului și credincioșilor din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba Iulia și Sibiu și Mitropolia Ardealului — cele mai calde felicitări pentru activitatea rodnică și valoroasă pe care ați desfășurat-o cu devotament și înțelepciune în realizarea unității Bisericii noastre strămoșești din Transilvania”.

R.

Recunoștința

„Au nu zece s-au curățit? Dar ceilalți nouă unde sînt?”

(Luca 17, 17)

Într-un sat din Samaria, nu departe de Galileia, trăia dulgherul Eleazar împreună cu soția sa Dina și cu cei doi copii: Iosif și Rebeca. Familia ducea o viață cumpătată, dînd mulțumită lui Dumnezeu pentru ce le dăruise în viața pe care o ducea în muncă, liniște și pace.

Într-o zi însă o mare nenorocire se abătu asupra lor. Iosif se îmbolnăvi rău și răni uricioase îi acoperi trupul.

„Lepră”, strigă îngrozit tatăl, și chemă preoții sinagogii să vină și să vadă băiatul.

(Continuare în pag. 2)

„Venindu-și în fire...” (Luca 15, 17)

Întimplarea fiului risipitor ne stăruie în minte. Întoarcerea lui de pe calea suferințelor fizice, în care se afla, din decăderea morală în care căzuse, Sf. Scriptură o exprimă așa de pe înțeles doar în trei cuvinte: „Venindu-și în fire” (Luca 15, 17).

Deci „venindu-și în fire”, trezindu-se adică, scuturându-se ca de niște vise urâte, fiul rătăcit a găsit puterea de a rupe cu păcatul și de a păși pe drumul ce duce la „învierea” sufletescă.

Patimile se nasc adesea din greșita noastră judecată cu privire la rosturile vieții. Voința fiindu-i slăbită, pătimășul devine robul propriilor sale patimi.

Și totuși, cel prins de ele e capabil să se opună răului. Chipul lui Dumnezeu, după care a fost creată ființa omenească (Facere 1, 27), se poate întineca în decăderi morale, dar nu este niciodată nimic. Renașterea este oricând posibilă. Nici un obstacol nu este prea mare în fața îmbunătățirii noastre. Este necesar însă efortul de a ne „veni în fire”. „Bine este spus: „Venindu-și în fire” — scrie un părinte bisericesc — căci după cum îndrăcitii își pierd mintea, tot așa își pierd mintea și cei cuprinși de patimile păcatelor; în urmă îndrep-

tându-se prin pocăință își vin în fire ca după nebulie sau sminteală”. Chipul pătimășului este chipul celui care „a iubit mai mult întunericul decât lumina” (Ioan 3, 19).

Dar oricât de decăzuți am fi, cu ajutorul lui Dumnezeu și printr-o voință hotărâtă putem să ne ridicăm din nou la lumină, căci „la Dumnezeu nici un lucru nu este cu neputință” (Luca 1, 37).

„A-și veni în fire” este o lucrare eroică a întregii noastre ființe. Este o trezire a conștiinței, o luminare a minții și o fermitate din partea voinței de a se angaja la refacerea armoniei noastre sufletești în duhul adevărului.

„A-și veni în fire” înseamnă a reaprinde flacăra dragostei față de Dumnezeu și față de aproapele; a restabili starea normală a gândurilor și a faptelor, a ne învinui pe noi înșine de greșeli, a le elimina și a porni la înfăptuirea binelui.

Sf. Scriptură și viața creștină ne oferă multe și grăitoare pilde de acest fel. Din Vechiul Testament cunoaștem întoarcerea psalmistului David (II Regi 12), a ninivitenilor (Iona 3) și altele în care întâlnim același proces.

În Noul Testament pilda fiului risipitor e un tablou emoționant al refacerii morale. În momentul culminant al rătăcirii, tânărul își vine în fire, recunoscând că a greșit la cer și înaintea tatălui său și pornește cu hotărâre să-și refacă viața. Conștiința sa îl mustră, dar îl și încurajează. Smereția care însoțește întoarcerea sa nu-l degradează, ci îi redă demnitatea duhovnicească.

Pilda fiului risipitor se citește cu două Duminici înainte de începerea Postului mare, cu scopul de a reaminti credincioșilor atât pericolul păcatului, cât și trebuința însănătoșirii lor.

O altă pildă de însănătoșire morală, pe care Biserica ne-o pune în vremea postului, este viața cuvioasei Maria Egipteanca. „Încă trăind părinții mei, m-am lepădat de dragostea lor”, povestește despre sine cuvioasa (a se vedea în Triod) și după mulți ani de rătăcirii, departe de casa părintească, în vîltoarea unor patimi și păcate grele, care i-au întunecat viața morală, Maria vrea să intre în

biserica Înălțării Sf. Cruci din Ierusalim, chiar în ziua praznicului Sf. Cruci. Glasul conștiinței însă se face auzit cu putere și muștrarea cugetului nu-i mai îngăduie să facă nici un pas. În trăirea ei sufletească se dă o luptă crâcnă între bine și rău, în care răul este înfrînt. Vălu întunecat cade de pe ochii minții ei și cuv. Maria povestește:

„Aici abia mi-am venit în simțire, ca să înțeleg care era pricina care mă oprea de a vedea lemnul cel de viață făcător al Crucii Domnului; pentru că se atinsese de ochii inimii mele lumina înțelgerii celei mîntuitoare, porunca Domnului cea strălucită, care luminează ochii cei sufletești. Deci am început a plînge și a mă tîngui, în piept a mă bate și a scoate suspinuri din adîncul inimii”. Era plînsul, nu al deznădejdiei, ci al osîndirii păcatului și al deschiderii unui drum nou în viață, un drum al refacerii morale. Cuv. Maria a mers pînă la sfîrșitul vieții pe acest drum, învrednicindu-se de harul lui Dumnezeu și ajungînd la treapta sfințeniei.

Lupta împotriva decăderii morale este de fapt un efort de slujire a societății. Cei care „își pierd firea” sînt elemente care încearcă să evadeze din armonia socială, să se pună de-a curmezișul în îndatoririle lor față de viață și față de societate. Toate patimile au în ele un simbul antisocial. Și cel ce se lasă robit de ele poate ajunge în situația jalnică de a-și desfigura propria sa viață și de a păgubi și societatea în care trăiește.

Din motive ca cele de mai sus, Biserica îndeamnă pe fiii săi la o neîncetată atenție asupra vieții lor morale creștine.

Ea amintește mereu că trupul nostru este „locuința Sf. Duh” și trebuie păzit de orice întinăciune.

Să ne cercetăm deci cu tot dinadinsul făptura și, dacă patimi sau păcate de orice fel ne întinează ființa, să ne străduim să „ne venim în fire”, să ne trezim adică, să ne zmulgem din ele și, cu ajutorul lui Dumnezeu, să pășim pe drumul demnității, al corectitudinii, al cinstei față de noi și față de semenii noștri.

În felul acesta vom fi fii buni nu numai ai Bisericii, ci și ai Patriei noastre.

Pr. M. Colotelo

Recunoștința

(Urmare din pag. 1)

„Este lepros, ziseră ei, și trebuie să plece imediat din sat”.

Iosif rătăci multă vreme din loc în loc pînă ce găsi adăpost într-un han părăsit de lângă Cana Galileii, alături de alți nouă leproși veniți din diferite părți ale Iudeii. Lîngă ei, Iosif suportă mai ușor suferința.

Aflînd unde se află fiul său, Eleazar își luă soția și fiica și se stabilă în Cana Galileii, ca să fie cît mai aproape de el. Iosif avu astfel bucuria să-i vadă destul de des pe ai săi.

O întîmplare tulbură însă din nou sufletele acestor oameni. La o nuntă ce avuse loc în Cana Galileii, unul dintre invitați, pe nume Iisus, prefăcuse apa în vin. Întîmplarea a provocat o mare vîlvă în sat, căci așa ceva nimeni nu mai făcuse. Cine va fi oare? Se întrebau oamenii plini de mirare. Un proroc sau poate Mesia, gîndeau unii dintre ei.

Aflînd de la Rebeca cele întîmplare, un grăunte de nădejde încolți în inima lui Iosif și a tovarășilor săi. Dacă l-ar întâlni și ei pe acest Iisus, poate că... Dar nu îndrăzniră să cugete mai departe. De la întîmplarea la care fusese martor, Eleazar nu-și mai găsea liniștea nici el. Minunea, și mai ales chipul plin de lumină al acestui Iisus, îi inspirase o mare încredere în El. Acest om nu putea fi decît trimis de Dumnezeu. Atîtea lucruri se vorbeau printre oameni despre El de la o vreme încoace. Omul care botezase la rîul Iordan spunea că Mesia a venit.

Eleazar judecă toate aceste lucruri și în inima lui încolți o mare nădejde. Să-l caute pe acest Iisus și să-l roage să facă ceva și pentru fiul său. Lăsă casa în grija soției și porni pe urmele Lui. Îl află în Ierusalim. Erau zilele Paștelui și oamenii discutau cum acest Iisus curățise templul de negustorii necinstiți și făcuse și multe alte minuni. Cu ajutorul ucenicilor găsi posibilitatea să stea de vorbă cu El și îi mărturisă cu sinceritate frămîntările și nădejdea ce-l aduseseră la El.

Iisus îl ascultă cu bunăvoință, rămînd mișcat de credința acestui om. Apoi, arătîndu-i bolnavii pe care îi vindecase de răni și de duhuri rele, îi zise atît lui cît și ucenicilor lui Ioan, ce se aflau în acele zile în Ierusalim: „Duceți-vă și spuneți ce ați văzut și ați auzit; orbii văd, ologii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții înviază și săracilor li se binevestește” (Luca 7, 21—22).

Eleazar se întoarse fericit acasă. Îl aflase pe Mesia și acesta i-a spus că va trece din nou prin Cana și că fiul său va fi sănătos. El povesti toate acestea soției și fetei sale. Rebeca duse vestea cea bună fratelui său și celorlalți leproși: „Omul acesta este Mesia și are să vină într-o zi să vă facă bine”.

Din acel ceas, zilele care urmau au fost pentru acești leproși pline de durerile pe care cumplita boală le-o provoca, dar și de frămîntări. Speranța și disperarea; încrederea și neîncrederea ca și bucuria și amărăciunea le tulburau mereu gândurile.

Dar iată că ziua aceasta a venit. Iisus era din nou în Cana, trecînd din Samaria în Galileia,

(Continuare în pag. 4)

„Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta”!

Cea dintîi formă de organizare a vieții în comun este familia. Intemeietorii familiei sînt părinții. Rodul familiei sînt copiii. Copiii sînt un prilej de mare bucurie pentru părinți, o podoabă și o mîndrie a familiei și a soților iubitori de copii.

Clasice rămîn acele urări în care înmulțirea ca număr se pune la temelie existenței omenești, ca lucru sfînt și dumnezeiesc: „Te voi binecuvînta, zice Domnul, și voi înmulți peste număr pe urmașii tăi ca stelele cerului și ca nisipul de pe țărmul mării” (Facere 22, 17).

Există destule temeuri pentru cinstirea părinților. Ei se trudesc cu copiii ca să-i crească, să-i instruiască și să-i învețe să le poarte cea mai mare grijă. Ei au față de copii o atitudine plină de cele mai curate sentimente, grijesc de buna stare a copiilor și ca să se îndepărteze tot ce tulbură liniștea și buna lor armonie.

Dragostea, mila, compătimirea și alte sentimente fac pe părinți să-și pună persoana proprie în slujba copiilor. Mai mult decît tatăl, care este mai absorbit de treburile externe și care prin natura îndelotnicirilor sale este mai absent de acasă, mama este nelipsită de la slujirea copiilor. Chiar și structura ei fizico-psihologică, cu fenomenele care le însoțesc, vegherea creșterii, alăptarea ș.a. fac pe mamă mai proprie atașamentului față de copii. Atît de puternic este devotamentul unei mame vrednice încît în Sfînta Scriptură dragostea de mamă devine tipul dragostei lui Dumnezeu, zicîndu-se că: „în ce chip mîngîie pe cineva mama sa, așa vă voi mîngîia eu pe voi”.

În numele pe care-l poartă copii — în Sfînta Scriptură — se reflectează adesea bucuria părinților, iubitori de copii: Isaac înseamnă rîs, de la gestul mamei, care a rîs și s-a bucurat că l-a avut” (Facere 21, 6), Ahav înseamnă „cel iubit”, Levi „cel atașat”, Benjamin înseamnă „fiul durerii” pentru că în numele lui se reflectează durerea de a-l fi pierdut.

Aparte trebuie să spunem că nicăieri nu iese mai mult la iveală dorința de a se sacrifica pentru altul decît în creșterea copiilor. Aici rolul părinților, și cu osebire al mamei, e cu adevărat mareș. Ea devine apostol.

Se înțelege că și prețuirii părinților de către copii i se acordă o atenție deosebită în Sfînta Scriptură.

Celui care vorbește de rău pe părinți i se aplică pedeapsa capitală (Ieșire 21, 15), iar celui care cinstește pe părinți i se făgăduiește binele. Între legile care normează atitudinea față de părinți, cinstirea părinților se înșiră îndată după îndatoririle față de Dumnezeu.

Forța morală care pune în acțiune cinstirea părinților este dragostea. Decalogul normează îndatorirea față de ei în porunca a 5-a: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie bine și să trăiești ani mulți pe pămînt...” (Ieșire 20, 12).

Această poruncă a decalogului este poruncă a lui Dumnezeu. Ea garantează viața îndelungată a celor care cinstesc pe părinți.

Cărțile Sfintei Scripturi, dar mai ales Psaltirea, Eclesiastul, Proverbele și Isaia, conțin adevărate capodopere privind relația dintre copii și părinți. Era din străbuni convingerea că cinstind pe părinți, curățire de păcate vei avea (Sir. 3, 3—4); „Cel ce cinstește pe tată se va curăți de păcat și ca cel ce strînge comori așa este cel ce cinstește pe mama sa”.

Cinstirea părinților se dovedește prin dragostea și respectul copiilor, prin gesturi, prin vorbe și comportare care include îngrijirea și tratarea în caz de boală sau vîrstă înaintată, prin muncă și hărnicie în slujba Patriei. Negația acestei atitudini este lipsa de dragoste față de aproapele, lenea, minciuna, furtul, delapidarea, risipa.

Atît de importantă consideră Sfînta Scriptură cinstirea părinților de către copii, încît subiectul e relatat adesea cu intenția de a se statornici în inima copiilor ca o îndatorire de Dumnezeu voință. Astfel de texte semnificative sînt: Proverbe 19, 14; Sirah 3, 8; Matei 10, 21; Romani 1, 30; II Cor. 12, 14.

Cel dintîi text citat învață că pe cît de rea este o femeie gilcevită pe atît de prețioasă este o soție și o mamă bună, pentru că prin ea se dobîndește liniștea și prosperitatea casei. La această contribuție atașează Prov. 19, 14 și pe soțul

(Continuare în pag. 4)

Rolul și semnificația cultural-istorică a muzeului bisericii „Sf. Nicolae” din Scheii Brașovului

Inscris activ pe coordonatele culturii noastre naționale și apreciat în mod deosebit peste hotare, Muzeul de pe lângă biserica „Sfântul Nicolae” din Scheii-Brașovului mărturisește atât prin istoria și arhitectura clădirii ce-l adăpostește, cât și prin varietatea prețioaselor sale exponate, pagini de autentică valoare documentară privind viața de veacuri a Brașovului strâns legată de comunitatea românească de pretutindeni.

Istoricul clădirii, în care este organizat muzeul și în care a funcționat prima școală românească de pe întregul cuprins al țării noastre, începând din secolul al XV-lea și pînă în primele decenii ale veacului al XIX-lea, demonstrează în chip strălucit realitatea trecutului românesc transilvănean, când: „Pe planul vieții spirituale sub formă cultă pînă la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, biserica a constituit pentru românii supuși dominației habsburgice singura supapă de respirație. În jurul bisericii și al mănăstirilor s-a organizat viața cărțurască și artistică, și tot aici au apărut tiparnițele și s-a dezvoltat școala, putîndu-se crea premise prielnice pentru mișcarea iluministă de mai târziu...” (V. Curticăpeanu: „Mișcarea culturală românească pentru Unirea din 1918”, Editura Științifică, București, 1968, p. 9—10).

În lumina acestor adevăruri, vizitatorul din țară sau de peste hotare ia cunoștință încă o dată de originea și formarea poporului român, de continuitatea lui, de strădania obștei românești din Scheii-Brașovului care, cu sprijinul domnilor din Țara Românească și Moldova — începînd cu Neagoe Basarab și Aron Vodă —, au ridicat locașuri de piatră pentru biserică și școală, creînd climatul favorabil unei strălucite dezvoltări culturale, din cuprinsul cărui, prin tipărișurile diaconului Coresi din a doua jumătate a secolului al XVI-lea, a pornit biruința scrisului în limba română.

Muzeul a fost astfel organizat, încît el ilustrează rolul și semnificația cultural-istorică a Brașovului, peste veacuri, ca: vatră de vechi tradiții culturale românești, leagăn al luptei pentru unitatea politică a poporului român, factor de sinteză reală și simbolică a multor inițiative și realizări creatoare.

Parterul compus din trei camere, construit din piatră în anul 1597, în locul unei clădiri vechi de lemn, marchează prin exponatele sale temelile începuturilor vieții culturale românești din Brașov.

În sala de intrare, încadrată la stînga de „Clasa Anton Pann” și în dreapta de sala „Tiparnița diaconului Coresi”, câteva obiecte de etnografie locală înfățișează imagini din viața obștei românilor din Scheii Brașovului de altădată, care au ridicat și susținut pentru nevoile lor spirituale și materiale școala și cititoria lor voievodală.

„Clasa Anton Pann” — amenajată cu bănci, pupitru, tăblițe, pene de scris etc., ca pe vremea anilor 1828—1829, cînd „marele poet al muzicii”, Anton Pann, era angajat ca psalt la biserica Sf. Nicolae și ca dascăl la școală — prilejuiește ocazia prezentării istoricului școlii românești cu dascălii săi vestiți și cu foștii săi elevi, dintre care unii, la rîndul lor, au devenit cărțurari de seamă.

Printre figurile de dascăli, a căror activitate s-a înscris pe ecranul culturii noastre naționale sînt amintiți: diacul Oprea, primul umanist român brașovean din secolul al XVI-lea, popa Mihai și popa Iane, colaboratori ai diaconului Coresi, popopol Vasile, care în anul 1633 redactează prima cronică în limba română din Transilvania, continuată în secolul următor de Radu Tempea II; dascălul Petcu Șoanul care între anii 1731—1739 tipărește, într-o tiparniță confecționată chiar de el, primele calendare-almanahuri în limba română și încearcă înlocuirea literelor de tipar cirilice cu cele latine. Între anii 1759—1775 îl întîlnim ca dascăl pe Radu Duma, om învățat care, după cum ne spun documentele vremii, „multe cărți au tălmăcit și le-au scris, latinește, grecește și sîrbește”, iar la începutul secolului al XIX-lea își desfășoară aici activitatea pedagogică și literară Ioan Barac, poet popular și traducător de opere literare în limba română.

Din această primă școală românească din Scheii Brașovului au ieșit în curgerea veacurilor cărțurari de seamă, cunoscuți nu numai pe plan național, dar chiar și peste hotare, ca: Teodor Corbea, autorul primului dicționar latin-român și al unei Psaltiri în versuri. El a fost logofăt în slujba domnului Constantin Brîncoveanu și a ajuns apoi cancelar al țării lui Rusiei, Petru cel Mare, iar fratele său, ceășul David Corbea, s-a remarcat ca vestit

diplomat al lui Constantin Brîncoveanu. În anul 1757 alt elev al școlii brașovene, care și-a continuat studiile la Kiev, Dimitrie Eustatievici Brașoveanu a scris cea dintîi gramatică românească. Preocupările lingvistice ale acestuia au fost preluate peste patru decenii de un alt elev al școlii, devenit dascăl, apoi preot și anume de Radu Tempea V, autorul gramaticii românești de la anul 1797.

Toate aceste preocupări majore de cultură, pe care le dovedesc exponatele din muzeu, aveau ca nucleu școala românească din Scheii, permanent sprijinită de biserica Sf. Nicolae, iar ca izvor, setea românilor pentru învățătură, recunoscută în termeni elogioși de către călugărul iezuit Francisc Fasching, care în lucrarea sa „Nova Dacia”, tipărită în anul 1743, subliniază un fapt pe care îl consideră de o mare raritate (quo nihil orbe nostro rarius), și anume, că școala românească era frecventată nu numai de copii dar și de „oameni mari și chiar însurați”.

În sala „Tiparnița diaconului Coresi”, vizitatorii, în fața tiparniței reconstituite, primesc explicații privind activitatea marelui cărțurar român, subliniindu-se importanța operei sale pentru istoria și literatura noastră națională. Alături de tiparniță, în încăperea respectivă, diferitele unelte necesare artei tipografice dau imaginea vie a modului cum se tipăreau cărțile pe vremea diaconului Coresi.

Înzestrați cu aceste cunoștințe, vizitatorii pășesc în cele trei săli ale muzeului de la etaj — etaj adăugat parterului în anul 1761 — unde exponatele originale ilustrează în chip strălucit bogăția culturală a Brașovului românesc în strînsă legătură cu istoria întregului oraș și în fecundă interdependență cu viața culturală și politică din Țara Românească și Moldova.

Din activitatea Editurii și Tipografiei Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă

Între instituțiile anexe care funcționează pe lângă Patriarhia Română, se numără și Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, care, potrivit Statutului Bisericii Ortodoxe Române, „are ca scop editarea, tipărirea și răspîndirea Sfintei Scripturi, a cărților de ritual, a lucrărilor și revistelor de știință teologică, precum și pentru confecționarea și răspîndirea icoanelor și obiectelor sacre și a celor cu caracter religios, necesare bisericilor și credincioșilor” (art. 160).

Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă își desfășoară activitatea sub permanenta îndrumare și supraveghere a Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, care a rectorit și a așezat pe baze noi lucrarea acestui important așezămînt de cultură și artă bisericească.

Activitatea Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă se desfășoară în cadrul a două sectoare distincte și anume:

Sectorul de Editură și Tipografie și Sectorul de Ateliere.

Tipografia Institutului Biblic, asupra activității căreia se vor opri însemnările de față, continuă peste veacuri și cu alte mijloace lucrarea primei tiparnițe bucureștene, aceea a Mitropoliei Ungro-Vlahiei, înființată în anul 1678, de către Mitropolitul Varlaam.

În ultimii ani, Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian a inițiat înlocuirea aproape în întregime a utilajului de bază, învechit și uzat, al tipografiei, făcîndu-se în această direcție investiții însemnate.

Pe această bază au putut să fie satisfăcute, în condiții din ce în ce mai bune, necesitățile unităților bisericești din țară și de peste hotare privind cărțile de cult, manualele pentru seminarii și institutele teologice, icoanele în culori, precum și alte publicații de interes mai larg bisericesc.

În aceste condiții, numai în ultimii ani de pildă au putut să fie tipărite în condiții grafice ireproșabile și în tiraje satisfăcătoare lucrări așteptate cu un deosebit interes, ca: *Acatistierul, Ceaslovul, Molitvelnicul, Aghiasmatarul, Triodul, Mineiele pe lunile octombrie, noiembrie și mai, Psaltirea, Căntărețul sau Octoiul mic, Slujba Învierii, Cîntările Sfintei Liturghii cu podobiele celor opt gla-*

Cărțile coresiene, brisoavele domnești de la Aron Vodă și Gheorghe Ștefan, Tetraevangelul miniat din 1560 de proveniență moldovenească, diferitele manuscrise, Cazania mitropolitului Varlaam din 1643, precum și Biblia lui Șerban Cantacuzino din 1688, evidențiază aspecte ale dezvoltării culturale. Obiectele de cult religios și ferecăturile de cărți, lucrate cu multă măiestrie de iscusiți meșteri brașoveni, atrag atenția vizitatorilor asupra artei brașovene, vorbindu-le totodată despre viața economică medievală a orașului.

O sală de la etaj a fost special destinată prezentării artei românești medievale exprimată prin: prețioase veșminte bisericești (Sfita cu fir de aur de la Șerban Vodă Cantacuzino), icoane pe sticlă, pe lemn și pe tablă de fier („Cina cea de Taină” a pictorului brașovean Constantin Lecca). Majoritatea acestor exponate își găsesc justificarea documentară în Cronică lui Radu Tempea, expusă și ea în original. Bogatele veșminte bisericești dăruite în anul 1748 de către împărăteasa Elisabeta Petrovna, fiica lui Petru cel Mare, dovedesc legăturile religioase dintre Rusia și obștea românilor din Scheii Brașovului.

Seria marilor compozitori, conducători de coruri și profesori de muzică, în frunte cu Anton Pann, Gheorghe Ucenescu și Ciprian Porumbescu, este reprezentată în muzeu prin fotografii, manuscrise originale și compoziții muzicale. Menționăm că într-o vitrină a muzeului se găsește expusă partitura originală a primei opere românești: „Crai Nou”, aparținînd lui Ciprian Porumbescu.

Astfel organizat, Muzeul bisericii „Sf. Nicolae” din Scheii Brașovului, deși redus ca proporție, el întruchipează totuși, peste veacuri, sinteza culturii românești în cele mai semnificative momente ale dezvoltării sale, asemenea unei semințe de arbore care cuprinde în sine germenele unui codru întreg. Și această semnificație istorică este înțeleasă și admirată de numeroși vizitatori ai muzeului, din țară și de peste hotare, care, în cuvinte pline de

(Continuare în pag. 4)

suri, Gramatica muzicii psaltice, Liturghierul explicat de P. C. Pr. Prof. Petre Vintilescu etc.

În prezent, se află sub tipar lucrări ca: *Noul Testament cu Psalmii, Mica Biblie, Mineiul lunii iunie, Penticostarul*, o nouă ediție a *Cazaniei*, lucrare datorată Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, manualele pentru *limbile latină și greacă* pentru seminariști etc.

Încă în cursul acestui an, va începe tipărirea și a altor cărți de slujbă cum sînt: *Apostolul, Octoiul Mare, Liturghierul, Cartea de învățătură ortodoxă* cu rugăciuni, *Mineiul lunii iulie* etc.

Paralel cu tipărirea lucrărilor pregătite de Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, cum este cazul cu toate cele amintite mai sus, Tipografia Patriarhiei asigură imprimarea, înrămarea și difuzarea unor icoane în culori și formate apreciate de parohiile și credincioșii noștri. Astfel, începînd cu acest an s-au imprimat la formatul de 50×70 cm icoanele: *Mîntuitorul judecător, Maica Domnului cu pruncul*, reproduceri după originale aparținînd lui Nicolae Grigorescu, precum și icoanele *Botezul Domnului și Sfîntul Nicolae*, după lucrări semnate de pictorul Gheorghe Tătărescu. Aceste icoane, care sînt tipărite în condiții calitative superioare, s-au bucurat de o bună primire din partea parohiilor și credincioșilor.

Această activitate de tipărire a unor icoane solicitate în mod stăruitor de unitățile bisericești, mai cu seamă a așa numitelor icoane praznicare, va continua și în viitor.

Tipografia Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă execută, de asemenea, lucrări ale eparhiilor și ale altor unități bisericești cum sînt: calendare de perete, cărți de rugăciuni, reviste, ilustrate în culori reprezentînd monumente de artă bisericească, imprimate administrative, pastorale, într-un cuvînt orice comenzi privind arta tiparului, indiferent de gradul lor de complexitate.

Editura și Tipografia Institutului Biblic se străduiesc, fără preget, ca împreună cu celelalte tipografii bisericești existente pe lângă unele centre eparhiale, ca de pildă: Iași, Sibiu, Timișoara ș.a., să satisfacă în condiții cât mai bune nevoile privind tipărișurile bisericești necesare parohiilor și credincioșilor din întreaga Biserică Ortodoxă Română.

Pr. Sabin Verzan

Incheierea anului universitar 1971—1972 la Institutul Teologic din Sibiu

În ziua de 29 iunie 1972, praznicul de pomenire a Sf. Apostoli Petru și Pavel, s-a desfășurat festivitatea încheierii anului universitar 1971—1972 la Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu. În Catedrala mitropolitană s-a slujit Sf. Liturghie arhierescă de către P. S. Episcop Vasile al Oradiei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Răspunsurile liturgice au fost date de corul studenților teologi.

La preceasnă, a predicat P. C. prof. dr. Ioan Zăgăran, prezentând viața și activitatea Sf. Apostoli Petru și Pavel.

La sfârșitul Sf. Liturghii, P. C. rector dr. Isidor Todoran dă citire rugăciunii de mulțumită lui Dumnezeu pentru binefacerile revărsate asupra profesorilor și studenților Institutului Teologic.

După Sf. Liturghie, s-a desfășurat în aula Institutului programul încheierii festive a anului universitar 1971—1972.

Corul studenților teologi a întâmpinat cu imnul arhieresc pe Î. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului și pe P. S. Episcop Vasile al Oradiei, care au luat loc la masa prezidială. A participat ca invitat dl conf. univ. dr. Hermann Pitters din partea ramurii evanghelice-luterane de la Sibiu a Institutului Teologic Unic Protestant din Cluj.

În sală se aflau: reprezentanți ai Centrului arhieresc, protopopi, preoți, credincioși, precum și P. C. părinți profesori și studenții Institutului.

Luând cuvântul, P. C. rector dr. Isidor Todoran a prezentat date informative privind activitatea Institutului în cursul acestui an universitar, care s-a desfășurat conform programului. Pe noii absolvenți îi îndeamnă să pășească cu hotărâre pe calea slujirii preoțești, contribuind totodată la sporierea binefacerilor vieții celei noi din Patria noastră. Totodată, mulțumește conducerii bisericești și înaltei Ocîrmiri de stat pentru sprijinul acordat Institutului.

În numele absolvenților, dl Vasile Munteanu mulțumește tuturor celor ce le-au asigurat bune condiții de muncă în anii de studii. De asemenea, prezintă aspirațiile — bisericești și patriotice — ale promoției sale.

Urmează cuvântul oamgial al P. C. prof. dr. Mircea Păcurariu pentru profesorul Ștefan Meteș, în care prezintă personalitatea și multipla activitate de istoric, arhivist și publicist a sărbătoritului, căruia îi exprimă sentimentele de mulțumire, prețuire și recunoștință ale Institutului (căruia i-a donat prețioasa sa bibliotecă).

Relevînd relațiile în duh de ecumenism bisericesc dintre profesorii celor două institute, dl conf. univ. dr. Hermann Pitters adresează absolvenților ca îndemn cuvintele Sf. Apostol Pavel de la II Tim. 1, 5—9.

În continuare, ia cuvîntul P. S. Episcop Vasile al Oradiei. Exprimînd bucuria de a participa la acest praznic, P. S. Sa — referindu-se la mărturisirea Sf. Apostol Petru: „Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu“ (Matei 16, 16) și la declarația Sf. Apostol Pavel: „Nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine“ (Galateni 2, 20) — subliniază că preoția este un apostolat pe care nu-l poți împlini dacă nu ești un trăitor al credinței în Iisus Hristos, dacă nu trăiești în Iisus Hristos.

În încheiere, îi îndeamnă pe studenți ca în vacanță să participe la muncile patriotice alături de întregul tineret al Patriei noastre, să contribuie la păstrarea portului, cîntecelor și obiceiurilor strămoșești.

Înceind șirul cuvîntărilor, Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului subliniază că preoția este slujirea Cuvîntului. Insuși Iisus Hristos este Cuvîntul lui Dumnezeu care s-a făcut trup. Activitatea Bisericii nu este altceva decît o prelungire a Cuvîntului. Preoții sînt slujitorii acestui Cuvînt, care este Iisus Hristos. Pe Acesta îl seamănă și azi în sufletele credincioșilor ca să dea roade în conformitate cu noile condiții ale vieții noastre în epoca aceasta de mari transformări și progrese.

În vremea noastră avem bucuria să vedem cum Cuvîntul lui Dumnezeu ne adună în aceeași credință, în aceeași dragoste și toate Bisericile lucrează împreună ca să fie pace și înfrățire în lume. La noi în țară este realizată buna înțelegere dintre culte pe linia ecumenismului, în condițiile asigurate la noi în țară.

În continuare, mulțumește tuturor celor ce au ostent în cadrul Institutului Teologic. De asemenea, arată că a fi student este ceva exigent în sensul unei tinereți care cere să se ridice mereu. De aceea, mulțumește studenților care — în anul acesta — și-au făcut datoria și la învățătură și la purtare.

Cuvîntările au fost încadrate într-o suită de compoziții corale.

La sfârșit au fost premiați studenții distinși la învățătură și purtare, precum și cei evidențiați în cadrul muncilor patriotice și al muncii în Institut.

C. S.

Recunoștința

(Urmare din pag. 2)

urmînd să ajungă la Ierusalim. Locuitorii îi ieșiră înainte și îl înconjurară cu dragoste. Rebeca alergă într-un suflet să dea de veste celor zece leproși că Iisus va trece curînd prin apropiere și le zise: „Pregătiți-vă și ieșiți-i înainte“.

Cei zece leproși n-au mai stat pe gînduri și se grăbiră spre marginea satului, strigînd din toate puterile: „Leproși, Leproși“, ca nu cumva să se atingă cineva de ei. Ajunși în apropierea grupului lui Iisus, au început să strige cu îndrăzneală: „Iisuse, învățătorule, fie-ți milă de noi!“. Lumea se dădu îngrozită înapoi, numai Iisus a rămas pe loc. Îi privi cu milă, așa cum erau plini de răni și de pulberea drumului, și apoi le zise: „Duceți-vă și vă arătați preoților“.

Cei zece leproși au plecat. Pe măsură ce se depărtau, ei simțeau sîngele zvîcnind sănătos din nou în trupurile lor. Se priviră și văzură cu bucurie că lepra dispăruse. Erau vindecați. Au început atunci să sară și să strige de bucurie: „Sîntem sănătoși! Sîntem sănătoși!“. S-au îmbrățișat și, cu inimile pline de fericire, alergară spre viața care îi chema din nou.

Iosif își îmbrățișează și el fericit părinții. „Fiule, îi zise tatăl, Dumnezeu părinților noștri a făcut astăzi o mare minune. Lăudat fie în veci. Nu uita pe binefăcătorul tău. Du-te și îi mulțumește fiindcă așa se cuvine să faci“.

Iosif înțelese dreptatea tatălui său, „Da, tată, așa voi face“ și alergă după Iisus care-și urmase drumul cu ucenicii Săi. Îl ajunse în curînd și, căzînd cu fața la picioarele Lui, îi zise: „Doamne, nu sînt vrednic să îți mulțumesc pentru binele făcut, dar inima mea va păstra în veci amintirea bună-tății Tale“. Iisus se apropie de el și ridicîndu-l îi zise: „Au nu zece s-au curățit? Iar ceilalți nouă unde sînt? Nu s-a găsit cu cale să se întorcă și să dea mărire lui Dumnezeu decît numai acesta de neam străin?“ Adăugă apoi: „Scoală-te și du-te, credința ta te-a mîntuit. Binecuvîntat să fii și tu și cei care te-au învățat să dai slavă lui Dumnezeu, pentru binefacerile Lui“.

*

Așa ne spune Sfînta Evanghelie că s-au întîmplat lucrurile acestea în urmă cu aproape 2000 de ani. Ele ne-au adus aminte de adevărul că recunoștința este o mare virtute, o mare podoabă a unui suflet omenesc.

De aceea se cuvine să n-o uităm, dînd permanent mulțumită lui Dumnezeu pentru toate binefacerile știute și de atîtea ori neștiute, revărsate asupra noastră, precum și semenilor și țării din care facem parte, cărora le datorăm atîtea din bucuriile pe care le trăim zi de zi.

Pr. I. Spiru-Alexandria

Rolul și semnificația...

(Urmare din pag. 3)

căldură înscrise în „Cartea de Aur“ a muzeului, aduc prinosul lor de recunoștință creatorilor culturii românești și spiritului de luptă și jertfă a întregului popor român pentru apărarea libertății și demnității sale naționale.

Pe prima filă a „Cărții de Aur“, adevărată cronică a muzeului zilelor noastre, slovele Domnului Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, și ale Domnului Ion Gheorghe Maurer, Președintele Consiliului de Miniștri, rîmîn, peste veacuri, mărturie a unei înalte prețuiri acordate trecutului cultural brașovean: „Vizitînd locașul celor mai vechi tipărituri în limba română și al primei școli românești, ne exprimăm admirația și recunoștința față de cărturarii și dascălii brașoveni, care au pus la temelie cultura noastră națională flacăra unei simțiri pline de patriotism, dorința lor de a vedea poporul în libertate și lumină“.

Referindu-se la vizitatorii de peste hotare, menționăm că în sursul anului 1971 de pildă, muzeul nostru a fost vizitat de 49 de delegații străine oficiale, reprezentînd 30 de țări de pe toate continentele. Cuvîntele de apreciere ale acestora, scrise în „Cartea de Aur“, subliniază prestigiul de care se bucură cultura românească și Muzeul din Șcheii Brașovului peste hotare.

Din cuprinsul acestor impresii, redăm cîteva în ordine cronologică:

— Aldo Moro, ministrul afacerilor externe al Italiei: „Cu profundă admirație și înfînită solidaritate“ (14.I.1971);

— Delegația parlamentară a R. D. Germane: „Admirație pentru cultura românească“ (14.I.1971);

— Delegația de Partid a R. S. F. Jugoslaviei: „Admirație pentru cultura românească din Brașov“ (19.II.1971);

— Delegația R. P. D. Coreene: „Acest muzeu are tradiții culturale îndelungate, e foarte important în istoria românilor“ (6.IV.1971);

— Comisia politică a P. C. din Chile: „Am fost foarte impresionați vizitînd acest muzeu, care ne-a transportat spre zorile culturii românești. Din cultura trecutului își trage seva claritatea de a întări drumurile prezentului și viitorului“ (6.V.1971);

— Delegația M. A. S. din Venezuela: „E un muzeu care conservă o bogată cultură“ (11.VII.1971);

— Reprezentanții Muzeului Central din Moscova: „În România sînt minunate muzee. Acest muzeu, prima școală românească, e unul din ele. Mulțumim“ (25. VII.1971);

— Primul Ministru al Republicii Singapore: „Fără cuvinte, fără comentarii, totul e minunat“ (14.XI.1971).

Pe anul în curs elogiile aduse muzeului nostru continuă cronică vieții culturale din Brașov, în plină desfășurare.

Prof. Dr. Emil Micu
Directorul muzeului

„Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta!“

(Urmare din pag. 2)

ei — și astfel amîndoi părinții au un rol egal în asigurarea fericirii necesare familiei. Cînd Sir. 3, 8 zice: „Cu fapta și cu vorba cinstește pe tatăl tău, ca să-ți vină binecuvîntarea de la dînsul“, se face o referire la Facere 27, 27—29 — în care e prezentată binecuvîntarea impresionantă a lui Iacob către Isaac.

Necinstirea părinților o urgisește Sf. Scriptură, cum se spune la Facere (9, 22), în cazul necuviinței lui Ham.

Într-o familie lipsită de dragoste, toate legăturile se rup și ura generală va stăpîni (Matei 10, 21). Copiii nesupuși părinților stîrnesc tot felul de rele. Pe unii ca aceștia Sfîntul Apostol Pavel îi numește: „urîtori de Dumnezeu“, „semeți“, „tru-fași“, „lăudăroși“ și „născocitori de rele“ (Ro-

mani 1, 30). Dar, dimpotrivă, ca oameni nepătați și cinstiți se pot numi cu adevărat zala (cununa) părinților (Proverbe 17, 6).

Uneori se ivesc în sufletul copiilor porniri împotriva părinților. Un copil bun simte totdeauna brațul ocrotitor al părinților, precum la o mamă devotată și un tată vrednic bucuria vieții merge pas la pas cu bucuria copiilor. Munca, progresul, datoriile față de colectivitate trebuie să fie nota caracteristică a vieții.

Ascultați de mai marii voștri, zice Hristos și iarăși zice: „Ceea ce ați făcut pentru acești mai mici, mie mi-ați făcut“ (Matei 25).

Cu alte cuvinte unde stăpînește iubirea acolo este armonie între tineri și bătrîni.

Armonia dintre soacră și nurori este o mare virtute. Noemina se gîndește nu la avantajele materiale ci la fericirea personală a nurorilor ei: „Duceți-vă înapoi copilele mele! De ce să mergeți cu mine? Mai am eu feciori ca să ajungă bărbații voștri?“. Orfa — una din nurori a sărutat pe soacră-sa și s-a întors înapoi. Însă Rut, a doua noră, a rămas nedespărțită de ea și a zis: „Nu mă sili să te părăsesc și să mă duc de la tine, căci unde te vei duce tu, acolo voi merge și eu, și unde vei trăi tu voi trăi și eu, poporul tău va fi și poporul meu și Dumnezeuul tău va fi și Dumnezeuul meu; unde vei muri tu vei muri și eu și voi fi îngropată acolo... numai moartea mă va despărți de tine“ (Rut 1, 16—17).

Cinstind pe părinți, fiii aduc pildă de ceea ce poate face omul care este aproape de inima părinților.

Nicolae Neaga